

Kinderwens

De medische wetenschap is in korte tijd met sprongen voorwaarts gegaan. Revolutionaire ontwikkelingen en doorbraken maken het mogelijk voorheen ongeneeslijke ziekten nu effectief te behandelen. Ook op het terrein van de vruchtbaarheid zijn barrières doorbroken.

Tekst: ds. J. Belder

Nieuwe biotechnologieën vragen om nieuwe antwoorden. Waar liggen de grenzen? Zijn er eigenlijk nog wel grenzen? Een christen verlangt te blijven binnen bijbelse kaders.

Spectaculaire ontwikkelingen

De grote vorderingen die de medische wetenschap de afgelopen decennia bereikte, zijn indrukwekkend. Nieuwe inzichten en behandelmogelijkheden en -methoden volgen elkaar in rap tempo op. Verrassende doorbraken maken het mogelijk om voorheen onbehandelbare ziekten nu adequaat te behandelen. Alleen al in dat opzicht zijn wij bevoorrecht te leven in deze tijd en te wonen in een land waar hoogstaande medische zorg voor ieder bereikbaar is. Tegelijkertijd staan we ook telkens weer voor een scala aan vragen en dilemma's. Is wat medisch-technisch mogelijk is, ook ethisch goed? Denk slechts aan de mogelijkheid in te kunnen grijpen in het menselijke DNA. Daarin zitten onze erfelijke eigenschappen als kleur van haar en ogen, maar ook een mogelijke genetische aandoening, waardoor je kind bijvoorbeeld taaislijmziekte of Huntington krijgt. Mogen wij een ziek embryo-gen corrigeren? Een 'schrijffoutje' herstellen? Maar wie bepaalt wat een 'schrijffoutje' is?

Wensouders

Aanleiding voor dit artikel is de vraag van een kinderloos echtpaar: 'Hoe ver mogen we gaan om onze kinderwens gerealiseerd te zien?' Kinderloosheid treft circa vijftien procent van de echtparen. Voor velen is het een eenzaam en verdrietig pad. 'Uitgestelde verwachting [hoop] krenkt het hart...' (Spr.13:12) Je lijdt eronder, want waar je op hoopt, komt maar niet.

Onderscheiden oorzaken kunnen aan de basis liggen van kinderloosheid. Slechts enkele generaties terug zat er weinig anders op dan te berusten in de situatie. Wensouders met een vruchtbaarheidsprobleem hebben vandaag een baaierd aan mogelijkheden. Hoogstaande medische kennis en kunde staan hun ten dienste. Daarmee begeven we ons niet op voorhand in ongeoorloofd water. Ook voor andere lichaamsdefecten maken we gebruik van medische voorzieningen.

Eerst moet de oorzaak van niet-zwanger worden duidelijk zijn. Het probleem kan in de eileiders of eierstokken zitten. Er zijn hormonale storingen of het sperma is van slechte kwaliteit. Soms is de oplossing vrij eenvoudig. Denk aan vormen van inseminatie als normale geslachtsgemeenschap niet tot zwangerschap leidt.

Het kan echter ook zijn dat complexe barrières geslecht moeten worden. Het verdient aanbeveling je goed te informeren. Niet alleen van de mogelijkheden die er zijn, maar ook te zorgen dat je de morele kanten daarvan helder hebt. Goede raad hoeft niet duur te zijn. De NPV-hulplijn kan uitkomst bieden en mogelijk zijn er ook binnen de gemeente inlevende deskundigen. Allereerst valt hier te denken aan pastorale begeleiding.

Stichting
"Verpleegkundigen
voor Israël"

Ook uw steun is nodig!

De V.V.I stelt zich al meer dan **40 jaar** ten doel:
Israël helpen met de verpleging van alle bevolkingsgroepen,
ongeacht afkomst en overtuiging.
Giften graag op **NL97 INGB 0003 8858 40**
t.n.v. Penningmeester VVI

www.verpleegkundigenvoorisrael.nl
Geeft u óm Israël, geef dan vóór Israël

**Kies hout,
kies karakter.**

**Holland
Parket**
Specialist in echte houten vloeren,
laminaat, PVC en kurk.

klanten
vertellen 9,2

"Echt mooi vakwerk van
prettige mensen met een
prachtig resultaat."

Vening Meineszstraat 2, Ede | Kamp 37, Amersfoort
tel. 0318 - 621 572 | tel. 033 - 47 555 01

hollandparket.nl

Wensouders met een vruchtbaarheidsprobleem hebben vandaag een baaierd aan mogelijkheden.

In-vitrofertilisatie

Lopen andere wegen naar een zwangerschap dood, dan kan in-vitrofertilisatie (ivf) nog een mogelijkheid bieden. Letterlijk betekent het 'in glas bevruchting', ook wel 'reageerbuisbevruchting'. Daarbij worden in het laboratorium eicellen en zaadcellen samengebracht in afwachting van bevruchting, om samen te smelten tot het vroegste stadium van het embryo. Er ontstaat dan nieuw leven buiten het lichaam en buiten de intimiteit van de geslachtsgemeenschap. Die loskoppeling is binnen de rooms-katholieke moraal onaanvaardbaar. Een kind mag alleen verwekt worden door een daad van liefde. Deze stelling is met het oog op ivf aanvechtbaar. Zou innige wederzijdse liefde wensouders niet juist in die richting drijven?

Wel kleven er andere en ernstiger morele bezwaren aan ivf. Er worden bij deze techniek meer eicellen bevrucht dan nodig zijn en dat levert 'restembryo's' op. Nu dient zich de vraag naar de status van het embryo aan. Beschouwen we een bevruchte eicel al vanaf het prilste stadium als 'mens-in-wording' of als een klompje materie? 'Materialisten' zullen als markeringpunt de levensvatbaarheid van de vrucht aanhouden, de mogelijkheid om los van de moeder te kunnen bestaan. Voor de Nederlandse wetgever is dat de grens van 24 weken. Biologen zullen eerder van leven spreken vanaf het moment van conceptie. Zonder onze interventie groeit de bevruchte eicel uit tot een nieuw mens langs een vaststaand ontwikkelingsprogramma.

Een christen erkent daarin de scheppende hand van God. Hij zal dan ook pleiten voor de beschermwaardigheid van het (beginnend) embryo, dat zich 'aan het belichamen' is.

Restembryo's

Wat gebeurt er met de 'overtollige' embryo's, die (nog) niet bestemd zijn om geboren te worden? Gezonde embryo's worden in overleg met de ouders ingevro-

ren, zij blijven 'eigenaar' en dragen morele verantwoordelijkheid. Is een nieuwe ivf-poging nodig, dan kunnen die 'restembryo's' alsnog gebruikt worden. Ze kunnen ook worden vrijgegeven voor adoptie aan andere (echt)paren, aan vrouwen met een kinderwens of voor wetenschappelijk onderzoek. Vernietiging gebeurt ook. Voor een christen is dat geen begaanbaar pad. Het is immers niet duidelijk of de bevruchte eicellen in de (nabije) toekomst nog nodig zijn voor eigen gebruik. Bovendien weet je niet of er nog een later komt.

Tegenwoordig bestaan er ook ivf-behandelingen waarbij geen restembryo's overblijven (Single Embryo Transfer). Het bevruchten van één eicel vermindert de kans op een zwangerschap. Is dat het geval, dan moet de behandeling worden herhaald vanaf het moment van hormoonstimulatie. Dat is een intensief en (emotioneel) belastend proces. Behandelingen en medicatie kunnen een forse druk op de partnerrelatie leggen.

Tegen het bovenstaande kan worden ingebracht dat onder natuurlijke omstandigheden ook embryo's verloren gaan. Dus is de vraag welk bezwaar resteert tegen vernietiging van bevruchte overtollige eicellen, zeker als die ook nog eens van 'mindere kwaliteit' zijn. Help je op die manier de natuur niet? Dat is een mijns inziens ongeoorloofde conclusie. Een 'natuurlijk' proces is niet hetzelfde als menselijk ingrijpen en sturen.

Evenals bij een 'normale' bevruchting doen ook bij ivf veel zaadcellen gelijktijdig een poging door te dringen in de eicel. Eén zal die uiteindelijk bevruchten. Blijft bevruchting uit, dan kan de gynaecoloog – in overleg met de wensouders uiteraard – kiezen voor ICSI (intracytoplasmatische sperma-injectie). In het laboratorium wordt dan één zaadcel ingebracht in een eicel om die te bevruchten. Vervolgens wordt die in de baarmoederholte gebracht. De kans op een zwangerschap is ongeveer even groot als bij ivf.

»

De vraag of je aan embryonaal DNA mag 'knutselen' ter voorkoming van genetische aandoeningen, zoals taaislijmziekte, waardoor die uit de familielijn verdwijnen, is een punt dat nadere overdenking behoeft. In ieder geval dient de grens tussen mensverbetering en opheffen van een genderdefect scherp getrokken en gehouden te worden.

Grenzen

'Hoe ver mogen wij gaan...?' Dat was de vraag die aanleiding gaf tot dit artikel. Binnen een christelijke levensvisie zijn eicel- en zaadceldonatie onbespreekbaar. Het embryo moet ontstaan uit de geslachtscellen van twee met elkaar gehuwde mensen. De inplanting ervan dient zo snel als mogelijk na de bevruchting plaats te vinden. De echte moeder draagt het groeiende leven in haar schoot en niet een draagmoeder.

Invriezen van niet-bevruchte eicellen voor later gebruik is een optie die bij wetgeving geboden wordt. Het zou soelaas kunnen bieden bij ziekte. Zo kunnen in geval van kanker eicellen 'gered' worden voor een mogelijk latere zwangerschap. Er is in de moderne wereld echter ook een trend gaande om zwangerschappen uit te stellen. Een veel voorkomende reden is het verlangen eerst carrière te maken en in eigen materiële behoeften te voorzien. Een ontwikkeling die nauw aansluit bij de maakbaarheidsillusie van deze

Ds. J. Belder
uit Harskamp is
emeritus predikant.

tijd waarin eigen wensen en geluk hoge prioriteit genieten. Invriezen van eicellen (vitrificatie) biedt mogelijkheden de moederwens zo lang mogelijk open te houden. Is dit geen extreme vorm van maakbaarheid en marktwerking? Wat eens kinderzegen heette, is verworden tot projectmatig denken en doen.

Binnen het huwelijk

Laat je als wensouders van goede, betrouwbare informatie voorzien, zeker als je het medisch circuit ingaat. Overweeg biddend voor het aangezicht van God de beslissing die je neemt. Laat die vooral ook rijpen. Wie ermee instemt dat met de versmelting van de geslachtscellen de prilste vorm van leven ontstaat, zal daaruit de morele (ethische) consequenties trekken. Ivf zal voor een christen alleen binnen het huwelijksverbond begaanbaar zijn en op voorwaarde dat - voor zover mogelijk - geen bevruchte eicellen verloren gaan. Men kan er overigens voor kiezen om onbevruchte eicellen in te vriezen, om die bij een eventuele nieuwe poging te gebruiken.

Tot slot: wanneer we werkelijk in liefdevolle gehoorzaamheid en gebondenheid aan God onze weg verlangen te gaan, zal ook het pijnlijke punt van onvruchtbaarheid en wensouderschap met gebed omringd zijn. En in alles geldt dan: Uw wil geschiede en Uw Naam worde geheiligd. ■

Evangelie & Moslims

**Vanwege de groei van onze organisatie
zoeken wij een**

Manager interne zaken (0,5 fte)

die er plezier in heeft om ervoor te zorgen dat
processen zorgvuldig en goed gecoördineerd
verlopen.

Kijk op evangelie-moslims.nl/vacature
voor meer informatie over deze
functie.

www.evangelie-moslims.nl | 033-4659290

Jezus leren kennen en volgen.

TERDEGE, DÉ VERRASSING IN JE BRIEVENBUS!

Nu
1e maand
GRATIS

Geniet van een abonnement op Terdege.
Lees eerlijke interviews en verrassende artikelen.
Smul van leuke columns en lekkere recepten.
Terdege biedt inspiratie waar je blij van wordt.
Lees nu eerste maand gratis! -

terdege.nl/whv of scan de code